

fremtidige økonomiske relationer mellem selvstyret og staten, jf. § 10. I forhandlingerne indgår bl.a. spørgsmålet om fordeling af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland og spørgsmålet om genoptagelse af statens tilskud til Grønlands Selvstyre. Ingen af parterne er forpligtet på et bestemt forhandlingsresultat. Hvis parterne ikke indgår nogen aftale om fordeling af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland, tilfalder indtægterne Grønlands Selvstyre, bortset fra danske offentlige myndigheders indtægter fra skatter, afgifter og ejerandele i selskaber mv., der driver råstofvirksomhed i Grønland. Hvis parterne i et tilfælde, hvor statens tilskud til selvstyret er reduceret til nul kroner, ikke aftaler nogen genoptagelse af statens tilskud, skal staten ikke betale tilskud til selvstyret i de efterfølgende år. Der henvises til pkt. 5.3.7 og bemærkningerne til § 10.

Herudover indeholder lovforslaget en fortsat grønlandsk adgang til at indhente rådgivning og få adgang til forskning på råstofområdet hos de relevante danske forskningsinstitutioner, jf. § 9. Forslaget er en del af en samlet samarbejdsmodel, jf. pkt. 5.3.6.

Statens årlige tilskud var i Grønlandsk-dansk selvstyrekommissions betænkning angivet i 2007-pris- og lønniveau, dvs. til 3.202,1 mio. kr. At beløbet i lovforslaget angives til 3.439,6 mio. kr. skyldes, dels at beløbet nu er angivet i 2009 pris- og lønniveau (3.436,7 mio. kr.), dels at Grønlands hjemmestyre den 1. januar 2009 efter hjemmestyreloven med tilskud har overtaget 1) sagsområdet vedrørende de gymnasiale uddannelser i Grønland (2,7 mio. kr.) samt 2) sagsområdet vedrørende anvendelsen af tvang i psykiatrien (0,2 mio. kr.).

5.3.2. Baggrunden for forslaget

Ved udformningen af lovforslagets bestemmelser om de økonomiske relationer mellem selvstyret og staten er der søgt skabt en sammenhæng mellem rettigheder (kompetence) og pligter (økonomisk ansvar) samtidig med, at der tages hensyn til indkomstforskellene mellem Grønland og Danmark.

Et centralt element har været, at indkomstniveauet pr. indbygger i Grønland (inklusive statens tilskud) ligger 25 pct. under indkomstniveauet i Danmark. Dette har været baggrunden for, at der med forslaget f.eks. ikke påbegyndes en nedtrapning af statens tilskud, men at tilskuddet fastfryses på det reale niveau fra 2009, dvs. 3.439,6 mio. kr. Selvom det er målsætningen, at Grønland på længere sigt ikke modtager tilskud fra staten, søges det tilgodeset, at forslaget ikke bidrager til at øge forskellen i den materielle levestan-

dard mellem Grønland og Danmark henset til de allerede eksisterende indkomstforskelle.

Med lovforslaget vil tilskuddet årligt blive reguleret i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på statens finanslov for det pågældende år. Beregningen af opregningsprocenten tager udgangspunkt i et vægtet gennemsnit af den skønnede stigning i forbrugerprisindekset og det statslige lønindeks, hvor vægtningen er fastsat til 40/60. Dette svarer til den bestemmelse, der har været gældende for regulering af bloktilskuddet til Grønlands hjemmestyre siden 1988.

Et andet centralt udgangspunkt for de foreslåede økonomiske relationer har været at skabe sammenhæng mellem overførelse af politisk kompetence til Grønland og ansvaret for, at man i Grønland selv finansierer de sagsområder, der overtages. Dette er kommet til udtryk ved, at Grønland selv finansierer de sagsområder, som overtages i medfør af loven. Det har her været afgørende, at beslutningen om, hvilke sagsområder der overtages og hvornår, efter lovforslaget tilkommer de grønlandske myndigheder.

Det er forudsat, at staten fortsat finansierer de områder, som ikke er overtaget eller ikke kan overtages af de grønlandske myndigheder.

Det er endvidere forudsat, at staten løbende og frem til selvstyrets overtagelse af et sagsområde sikrer en standard i Grønland på det pågældende sagsområde, som svarer til standarden i Danmark med de særlige afvigelser, der kan begrundes i grønlandske forhold.

5.3.3. Fordelingen af indtægter fra råstofaktiviteter i Grønland

Indtægtsfordelingen vedrørende råstofaktiviteter i Grønland er i dag fastsat i § 22 i lov om mineralske råstoffer i Grønland (råstofloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 368 af 18. juni 1998. Ved bestemmelsen blev den tidligere bestemmelse om indtægtsfordeling i § 26 i lov nr. 844 af 21. december 1988 om ændring af lov om mineralske råstoffer i Grønland videreført uændret.

I forbindelse med introduktionen af den nugældende indtægtsfordelingsaftale og indtægtsdefinition blev det i bemærkningerne til nr. 6 i L 103 af 17. november 1988 om ændring af råstofloven (som ligger bag den tidligere § 26) bl.a. anført, at:

»Ifølge det hidtil gældende indtægtsfordelingsprincip [i lov om mineralske råstoffer i Grønland fra 1978] skal offentlige indtægter fra koncessionerede selskabers virksomhed på råstofområdet i Grønland tilgå hjemmestyret, men skal samtidig anvendes til udligning af statens årlige udgifter i form af kapitaloverfø-